

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

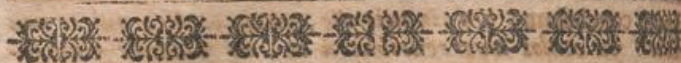
**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XXXV. Dom. X. post Pent. Cœca præsumptio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XXXV.

DOMINICA X. POST
PENTEC.*Deus propitius esto mihi peccatori. Luc. 18.*

Cœca præsumptio.

A.
In Rosis
omnia pre-
tium me-
rentur &
laudem.

Rinter omnes hortorum flores primatum tenet Rosa. Opt. AA. hoc ex capite *florum Regina* passim multiplicata. Quidquid in Rosa datur, pretium meretur & laudem, color, odor, folia, lignum & umbilicus, imò ipsæ etiam spinæ & paliuri, quibus velut antemurali contra omnes hostium assultus, probè à natura munitam esse Rosam videmus. Vulgò *grata & amanda dulcis & amabilis* Rosa dicitur, quia odor illius multum dicitur valere ad animos mutuis amoribus constringendos Plinius (1) teste. Sic Gentilibus Ethnicis in orientalibus Indiis receptum olim fuit & præceptum, ut antè oleo rosaceo totum corpus inungerent, quàm suis falsis deorum simulacris victimas immolarent. Utut tamen pretiosæ sint Rosæ, multis tamen desipiunt rosæ, imò has etiam nausent, & quidquid rosam videri dolet fugiunt, execrantur. Prodigiosum est, quod ex amarum rosarum floribus haurire dicuntur araneæ; insident rosis sic apiculæ; at enormi cum discrimine apes succum exsugant nectareum, nectareum, ex quo mella thymò fragrantia conficiuntur, araneæ contra trahunt inde lethale aconitum. Unde hoc in rosa nihil mali datur, nihil veneni, ut probè norunt pharmacopœi. Plinius & Aristoteles, atque alii plures curiosi naturarum rimatores totam causam in toxicatam araneæ naturam consernantem naturam araneæ primum in acre venenum transferrunt; manet adeo rosa suo in pristino flore, ac pretio, quod

(1) Plin. l. 2. hist. nat.

probè sciunt provida apiculæ, multum verò conspurcant & depretiant aranæ. Ceterum odor rosaceus ut plurimum gravis & invisus esse perhibetur scarabæis (vulgo Kossfefer) & aliis fursuris hujus insectis, item vermibus illis, quos *cantharides* vocamus, vineis maximè & olivetis infesta. Aldrovandus inquit (2) si scarabæus etiam in duas partes secetur, utramque partem adhuc se moturam & gyraturam, at foliis rosaceis involvatur, mox omnem motum cessaturum; projiciatur in aquam rosaceam integro cum corpore, in ictu oculi peribit, quia melleum rosæ odorem ferre non valet. Ità multi referunt, & canibus hunc odorem perquam infestum esse, quod ab experientia pendet, quam nunquam tentavi. Hæc causa fuit, cur domina Venus, ut fabulæ loquuntur, intimi & amicissimi Hæctoris sui cadaver oleo ungeret rosacèd, ut hoc medio canes arcerentur, & integrum Hæctoris corpus sub dio quiesceret, donec flammis, pro more antiquis recepto, exureretur. Sic à tribus stygiis molossis, quos Achilles pro discernendo Hæctore jam conduxit, ne quidem attingi poterant vel attraheri. Horreri erat rosaceus odor, qui hos cerberos procul ab Hæctore proscrispsit. Ita sanè Ovid. (3) cecinit:

*Pompagus, & Dorceus, & Oribafus, Arcades omnes
Hinc fugitant &c.*

Hæc & alia decora, quæ rosam coronant, eò induxerunt doctissimum Picinelli (4) ut eâ pro symbolo uteretur, ad explicandum Eucharistiæ mysterium; hunc in finem assumpsit rosam apiculâ infestam, scarabæo humi jacente, quem blandus odor enecuit, hoc adjecto lemmate: *Mors est malis, vita bonis*, vel ut alii, nostrum ad thema canunt distinctius: *certa Salus apibus, Scarabæis certa ruina*. Fuit Assæri convivium, prout omnes nôrunt, Eucharistiæ Menlæ celebris figura; id cum non tantum in ameno quodam horto, sed insuper in obscuri cujusdam nemoris vicinia celebratum sit symbolicam Eucharistiæ rosam terminis evidentibus prædicat & commendat. Audiamus hac super re nobilem Poëtam:

Tt 3

Splen-

B.
Non omnibus rosæ sapiunt.

(2) Aldrov. l. 4. de insect. c. 3.

(3) Ovid. 3. Met.

(4) Picines. in Mund. Symb. l. 9. c. 18.

C.
Symbolum est SS. Euch. pro bis vitam firmat, pravis mortem maturat.

*Splendida regali Assuetus conviviva luxu
Dum struit, hinc ortus cernitur, inde nemus,
Sunt flores horto, nemori sunt horrida monstra,
Hoc gignit spinas, & parit ille Rosas.
Dum parat Angelicus Regum Rex dona, dapesq;
Collocat æthereos inter utrumque Cibos.
Est nemus, est Hortus: bonus est hinc, inde malignus;
Colligit hic Spinās, colligit ille Rosas.*

(s) s. Jo.
Chryl.
Serm. de
prodit,
jud.

Tetris crabronibus & informibus scarabæis ab Eucharistia infestatur recentis Rosæ exitium afferri disertè testatur (s) Chryl. in verbis: *Sicut cibus corporeus cum ventrem invenit & proreos humoribus occupat, nullum præstat auxilium, sed plura nocet, ita Cibus iste Sacer, si quem repererit malignitate pollutum, magis eum perdet, non sua natura, sed vitio sementis.*

D.
Alio morali
sensu
Rosa est
Misericordia
dei.

At liceat mihi hodie Rosam hanc cum lemmate suo, *est malis, vita bonis*, in alio adhuc morali sensu assumere, de eo plurimum distincto, quem posuit Picinellus. Quem locum inter flores rosa sortitur, eundem sibi vindicat inter attributa DEI infinita Misericordia illius. Realiter loquendo, sunt quædam omnia in se prorsus æqualia, utprimùm nuper disputatum est, & probatum, hanc tamen Misericordiam Deus identidem spectandam exhibet & adorandam; aliæ proprietates non crebrò spectantur. *Universa v. a Domini misericordia & veritas*, (6) seu quod idem fuerit, quocumque oculi excurrant, in Veritatem Dei & in Misericordiam ejus impingent, quæ ipsæ quoque DEI justitiam plano pede comitatur; quidquid enim Deus dictante justitia vindicat aut castigat, ita plerumque etiam Deo dictante longè infra meritum castigandi peccatoris. Hæc Duce Misericordia *disimulat peccata hominum* & ad flagitia plures menses & an os connivet, quasi rerum omnium ignorantem aut incuriosum. *Expectat in annos reorum penitentiam*, m...

(6) Pl. 24.

mos & conclamatos peccatores denuò in gratiam recipit, modo DEO suo in ultimo mortis articulo feriam peccatoris tunctionem, veri nominis dolorem, verum aliquod & efficax suspirium aut lacrimam, seu perfectam exhomologesin Deo ac superis offerant. Facili negotio se placari patitur ter Clemens Deus. Hæc ipsa ratio est, cur ritè cum Rosa comparetur Dei Misericordia. Piæ ac pœnitentes apiculæ ex hac Divinæ Misericordiæ Rosa gratiam sugunt & veniam, scelerum omnium remissionem, & vitam sempiternam. Apes veri nominis Christianæ canunt perpetim cum Psalmista (7) & D. P. Aug. (8) *dulcis & rectus Dominus: amo Deum, quod dulcis est, timo Deum, quod rectus est*; crabrones verò hoc misericordiæ Divinæ attributo gravissimè abutuntur, in Dei Bonitatem petulanter confidunt, peccant in Clementiam cordatè, volvunt se ac revolvunt diu noctuque in scelerum luto præsumptuosè, donec ob ætatis ac virium defectum etiam pecandi facultas destruat, & ea se identidem cogitatione lactant & saginant, ultimum si articulum attigerint, se Deum, qui multæ miserationis est usque in finem, vel seria confessione, vel ignea contritione placaturum; hæc una tunc vocum trias proferatur *Miserere me Deus, de gratia DEI jam certum fore peccatorem*; vel alter vocum quaternarius Deo præsentetur, quo etiam hodiernus peccator publicanus Dei gratiam lucratus esse legitur, *Deus propitius esto mihi peccatori*, libertati pristinæ filiorum Dei restituendum cujuscumq; flagitii reum. Ita quidem pessimè arguantur invisæ crabrones. Succus, quem ex Misericordiæ Rosa exsugunt, ex se nobilis, præstans ac propè divinus, illis unà & araneis fit venenum, quò vita præcipitetur vitalis & æterna. Conclusum quod inde trahunt, pessimi ominis est, quia parit præsumptuosam summè noxiam & lethalem. At quid dicis hæc præsumptio? quid involvit? non audis quàm ineprè arguant ex Misericordiâ Divinâ? ut quid carnem meam sine ulla necessitate affligam? ut quid precibus & jejniis, flagris & vigiliis debile corpus proscindam? ut quid omnibus deliciis & voluptatibus totalem nuntium remittam? si scelus omnè tribus aut quinque oculis, uno valido contritionis suspirio expungere possum & abolere. Infans sim, si ante tempus diem dicam carni aut

E.
 Ut sic sumpta mors
 est malis,
 vita bonis.

(7) Ps. 24.
 (8) S. Aug.
 in Joan. tra.
 39.

HANSEL
 IV

aut languini, baccho aut veneri; jam mundo vivam; jam gula
serviam &c. si videro fatum approximare, me ocius ad Deum
toto ex corde convertam, & obitu felicissimo diem claudam
premum. Sic rosam tractant perfidi peccatores & nigerrimi
crabrones. Sic peccare pergant in Spiritum Sanctum, seu quod
idem, in Misericordiam Divinam, sed cum enormi damno su
& aeternae salutis irreparabili iactura. Sic ubi pia apiculae se
vant vitam, mortem oppetunt peccatrices vespa ac pernici
crabrones. Per abusum Clementiae Divinae reddunt se indigni
gratia Divina, quam alii participant, quia mature Clementiam
Dei implorant. Hae & his similia cuduntur millies, sed hoc
est symbolam sine hospitis annutu formare; hoc ipso enim quod
tales sola misericordia nitantur, Justitia Dei exstimulatur & ir
ritatur, ut in Spiritum Sanctum reos e medio tollat, antequam
aliquid sacri cogitatus animum irrepit. Nemo tam praeter
ptuose cum Deo agat; nemo se totum tribus illis voculis cum
Davide, quinque illis vocibus cum publicano in agone retri
randis committat. Quam gratiam his Deus exhibuit, eam ta
men sibi certo & evidenter non possunt posterius adpromittere
Nunc dicta etiam binis exemplis roboremus, quorum primum
Marcantius suppeditat, alterum Bagatta (10) subministrat.

(9) Jac.
Marcant.
in hort.
past. tr. 1.
lect. 9.
(10) Bagat.
p. 2. 6. c. 1.
F.
Probatur
binis etiam
exemplis.
Hilt.

Legitur in vita B. Thomae Mori (Nota probe, hunc Cel
cellarium palam in Horto suo *Beatum* dicit Marcantius) nulli
in Anglia Virum grandibus vitiis libidinum, iniquitatum & pe
maris avaritiae implicitum, qui quidem frequentissime de ma
turanda poenitentia serio monitus est, at irrito effectus; triam
illam procrastinatorum cantilenam semper occinuit: Nam ad
caelum ita difficilem non esse, Deum illud non pro capris ad
anseribus condidisse sed pro hominibus, diu noctuque ostia pe
tescere, quacunque se hora, & horulae momento ad DEUM
peccator converterit, in gratiam a DEO recipi peccatores
se vero ultimo in articulo tribus verbulis salutem reparaturum
in aeternum & ultra. Alludebat vero pessimus iste sodes ad
illas Davidis voces: *Miserere mei Deus*, quibus iram repressit
Divinam. At hoc ipso in Spiritum S. sacrilegus praesumptio
peccabat, quod Deus iustam in iram provocatus ante hominem
rapuit, quam multiplex scelus poenitendo elueret, procul
quidem

quidem in agonem detrusus tria verba, sed à Davidicis enormiter distincta. Accidit fortè ut, ut arcum & lubricum pontem equò suò sublimis transfret; hic fallente vestigio unà cum equo in præterfluentem prolopius, clamare quidem auditus est, sed quid? *rapiat omnia demon.* Irarum plenus protulit tria verba, at illis non salutem sed æternam animæ perditionem assecutus est. Hunc exitum præsumptuosi crabrones sortiuntur; pro precibus DE UM execrantur, pro DE O dæmonem vocant, imò DEI ne quidem recordantur, sic rectà in tartarum descendunt.

Id quod Bagattà memorat, Ecclesiasticum Curionem concernit. Erat quidem Parochus non ineruditus, sed cui melius fuisset, si vel natus non fuisset, vel sues cum prodigo, non animas hominum curasset. Claruit omnibus notis miseri mercenarii, ut de bono pastore perhibet Evangelista. Qui vitam ejus in compendio gestit evolvere, is Bernardum (II) legat, sic in genere de tam luridis animarum Pastoribus differentem: *cum superbia propria sit demonibus, luxuria pecudibus, avaritia mercatoribus, ex his omnibus factum est monstrum, quod est malus Clericus.* Erat quidem ortu tenuis, qui puer potiùs alienà quàm proprià vixit quadrà, literis tamen ita se excoluit, ut tandem in juvenem ac virum sacris ordinibus coronatum adolesceret; at vel idèd immani fastu turgere cepit & insolere, quia præter omne meritum in altum per saltum ab aliis ejusdem farinae socienis se subitò vidit elatum, ut tantò profundius rueret, quantò altiùs ascendit. Rectè ait perantiquum dogma: *sordidus nihil est humili, cùm surgit in altum.* Firmavit asserti veritatem præfens Curio, curis illatus, antequam ritè nôset, quid cura involveret. Aris & focis admotus, affines & consanguineos suos nequidem ultra respexit, dedignatus pariter illos quibuscum antè familiariùs consueverat. Nempe, qui seipsum præ animi fastu haud novit ampliùs, nec alios potuit dignoscere. Capitis Comæ, quas ei Deus dedit & natura, nimis erant de trivio; harum ergò in vicem fictitias suffixit undeunde corrasas. Adhæc gulæ ac lusibus continuis aurium tenus immerso, nec angariale salarium, nec annui

II) S. Bern.
de Conv.
ad Cler.
Hist.

census suffecerant. Bagata eum etiam in terminis concubinarium vocat, quia infamem Oeconomam cum grandi suorum scandalo multo tempore sustinuit. Vixerat etiamnum pater ejus septuagenariò major senex, vir antiquæ fidei, pius, probus, & precabundus Orator, modicò contentus; hic paterni filium monuit, vitam ut viveret statui congruam sacro, Ecclesiastico, positis omnibus scandalis, ne ira Dei jure irritata, tot & tantas pravitates, sacra magnò numero neglecta aut impiè deproperata poenâ excipiat inauditâ. Idem alii præstant sacri & profani; at omnes ac singulos hortatores paucis elusit, id unum jaçtare solitus, se de salute sua certum esse, nec opus habere ullò magistrò, quinque verbis cælum referri utut firmo adamante oclusum, si modò ultimo in articulo cum hodierno exclamet publicano: *Deus propitius esto mihi peccatori!* at debebat hic Curio humilem sortem suam in animos revocare, debebat omnem à se factum proscribere, omnium lusu & pravo commercio se abdicare, omnem gulam ac lasciviam reprimere, omne scandalum procul ex oculis suorum remove, ut ne pravò ipsius exemplò edocti subditi, parvi aut nihili facerent, quæ ex sua sunt natura verè gravia & mortalia peccata. Vident illiterati hæc & hæc liberè vel à doctis vel ab Ecclesiasticis aut religiosis patrari, ocus inde conclusa formant pessima: usque ad crapulam græcari, (sic illi rationantur) tam grave scelus esse non potest: lusus etsi quotidianus tantam pravitatem importare non potest: commercia hominum tantæ malitiæ nullatenus esse possunt: iniquitatis matrona nihil mali parere potest &c. licet hæc ut gravissima flagitia in omnibus cathedris proscindantur; aliàs se his ipsi pravitatibus non ita frequenter ille & ille Sacri Ordinis Curio aut Religiosus contaminaret. Ita passim quæ magna sunt enervantur & conculcantur. At hæc omnia fusquæ dequæ habebat Curio iste; quinque voces totam vitam flagitiosè detritam reformabunt: *Deus propitius esto mihi peccatori*, fuissent utique hæc voces magnæ virtutis & energiæ, si illis piè profertur dis quotidie per annum inhæssisset; sic quòd singulis diebus in praxin deductum esset, ultrò enuntiandum se etiam morituro præsentasset. Sicut autem bellissimè redolens rosa

vespis & crabronibus mortem accelerat & interitum, sic & huic nostro Curioni turpis abusus Misericordiae Divinae, quae mille aliis probè illà utentibus vitam fovet, in perniciem cessit propriam eamque sempiternam. Cùm fortè sua è popina & lusoria taberna vinò temulentus cespitando identidem domum remearet, hircum grandem obvium habuit in via, seu rectius dæmonem hirci formam mentitum; hunc cùm verbis & molli tactu liberè ac ludicè muleret, hircus palpò irritatus in eum irruit, & partes inguinaras cornibus suis impetens, ictum tandem letalem inflixit, quo vulnere humi corruit amisso mentis usu. Notatum hic fuit, hircum duo maximè objecta dilaniasse, fictos nempe capitatis crines & ventris crassissimi Eglonianum abdomen, ut ostenderet, per quæ quis peccat, per ea reum justissimè puniri. Multi quidem ad spectaculum accurrerant; at nemo fuit, qui cum orcino flammis ejaculante hircu congrederi auderet, ut vitam Curioni servaret. Sic mori debuit per carnificem hircum, qui vitam vixit verius hircinam quàm humanam, sacram, Ecclesiasticam. Prodigio non caret, quod hic loci circa feminam actum esse legitur, omni loquendi usu à cunis deslitutam; alios inter vicinos & hæc mulier curiositatis ergò ad triste spectaculum procurrit; hæc Curionem suum jam humi fuscum, sed mente motum, & adhuc spumantem vix eminus conspexit, ea cœcis DEO dante usum linguæ stupentibus vicinis recepit, ea palàm non sine miraculo prolocuta, quæ DEUS feminæ suggestit: compellabat autem his vocibus jacentem: hem throbile! hem cincinnatule! hem thraso trossule, ubi verba illa publicani? ubi modò voces illæ quinarie: *Deus propitius esto mihi peccatori*, quibus in articulo tuo prolatis, mox ad celos evolare cogitasti? age, loquere modò! nunc agon agitur. Hæc ut dixit, vixit Curio, illuc rectà delatus, quo prævius ille pœnarum socius cum suo vocum ternione præcessit, *rapiat omnia demon!*

En Opt. AA. quàm periculofum sit, se totum Cle-
 Uu 2 men-

G.
Caveatur
omnis
præsum-
ptio.
(12) S. Aug.
Ser. 120. de
temp.

mentia credere Divinæ, interim peccata peccatis accumulare, ea cum spe ac fiducia, fore, ut tribus tandem vel quinque voculis tota peccatorum ilias destruat. *Dimmerare non possum*, inquit S. P. Aug. (12) *quantos has inanis spei umbra deceperit*. Verum est, nullum peccatorem à gratia sua excludit, modò se gratiæ hujus capacem reddat peccator, & dignum, cui illa conferatur. An autem dignus vel capax sit ille, qui tam præsumptuosè in gratiam peccat, ex binis his exemplis abundè patet. Exemplum latronis in cruce non trahi debet in exemplum ad sequelam. *Una hirundo ver non facit*. Unus est, qui semper pravus in agone respicit, & secundum in Scripturis non habet. Unum sumpsit, ut nullus desperet. Unum sumpsit & non plures, ut nemo præsumptuosè peccaret. Singulis potius memori mente Siracidis monitum volvatur. (13) *ne tardes converti ad Dominum, & ne differas die in diem, subitò enim veniet ira ejus, & in tempore vindictæ disperdet te &c.* quam vindictam à nostris omnium cervicibus clemens & misericors DEUS avertat!

Amen.

CON-